

DRUGI FESTIVAL ODRŽIVOSTI, SPLIT OD 1. DO 3. LISTOPADA 2024.

FESTIVAL ODRŽIVOSTI NA SPLITSKOM KAMPUSU

POTICANJE ŠIRE ZAJEDNICE NA PROMIŠLJANJE O ODRŽIVOSTI

Na kampusu Sveučilišta u Splitu je 1. listopada započeo **Festival održivosti**, tijekom kojeg se u tri dana odvijao bogat program s naglaskom na **zelenom** (poljoprivreda, ekologija, otpad, zdravi uzgoj, prerada i konzumacija prehrambenih namirnica), **plavom** (morski resursi, ribarstvo) i **žutom** (energija, turizam) as-

pektu održivosti. Tijekom manifestacije organizirani su okrugli stolovi, predstavljeni studijski programi koji obrazuju stručnjake u navedenim područjima, sajam s prehrambenim proizvodima OPG-ova, kao i proizvodima dvaju sveučilišta, radionice za djecu kojima se popularizira znanost i podiže razina svijesti o održivom razvoju,

pripremanje tradicijskih jela iz Dalmacije i Slavonije. Na **znanstvenom kongresu o održivosti mediteranskih ekosustava**, koji je ujedno središnji događaj Festivala održivosti, sudjelovao je veliki broj međunarodno priznatih znanstvenika. **Slikarska izložba, koncerti studenata** umjetničkih

akademija u Osijeku i Splitu te **izvedba predstave "Judita"** u produkciji nastavnika i studenata Umjetničke akademije u Splitu obogatili su program ovogodišnjeg Festivala održivosti. Podsjetimo, Festival se održava početkom akademske godine s naizmjeničnom organizacijom, a prvi je domaćin bilo Sveučilište u Osijeku

2023. godine. Cilj je Festivala potaknuti širu zajednicu na promišljanje o održivosti, i sposobnosti održavanja ravnoteže ekoloških, gospodarskih, prehrambenih, društvenih, ekonomskih, turističkih i drugih sustava na kojima počiva čovječanstvo, te prezentirati znanstvene i stručne odgovore i doprinose koje akademska zajednica

može ponuditi na aktualna pitanja o toj temi. Koncept održivog razvoja predstavila je i osmislila UN-ova komisija za okoliš i razvoj, a odnosi se na odgovornu potrošnju i upravljanje postojećim resursima za zadovoljenje trenutnih potreba bez dovođenja u rizik, kao i neizvjesnost osiguranja budućih potreba.

Bioplet – dizajn s algama

Bioplet – dizajn s algama

Znaju li rajčice plivati?

Snjeguljica i sedam patuljaka

Odjel za biologiju na Festivalu održivosti

Martina VARGA

Posebnu pozornost na zeleni aspekt stavio je Odjel za biologiju Sveučilišta u Osijeku, kroz radionice i predavanje koje su pripremile i vodile izv. prof. dr. sc. Senka Blažetić, doc. dr. sc. Jasenka Antunović Dunić, Tea Komljenović, mag. prot. nat. et amb., te doc. dr. sc. Martina Varga. Na radionici „Bioplet - dizajn s algama“ istražili smo alginatne kao ekološki prihvatljiv materijal, idealan za

zamjenu plastike. Učenici su se upoznali s alginatima, biorazgradivim polimerima dobivenim iz smeđih makroalgi, te su se okušali u izradi predmeta koristeći ovaj inovativni materijal. Radionica „Snjeguljica i sedam patuljaka“ predstavila je ljekovite biljke i voće te njihove blagotvorne učinke na zdravlje. Učenici su naučili o njihovim biokemijskim svojstvima i važnosti prirodnih resursa za očuvanje zdravlja. Na predavanju „Znaju li rajčice plivati?“ govo-

rili smo o hidroponskom uzgoju, metodi koja omogućava biljkama da rastu u hranjivoj otopini umjesto u tlu. Učenici su saznali kako hidroponski sustavi omogućuju brži rast biljaka, uz manju potrošnju vode i prostora, te kako se ova metoda može primijeniti kod kuće i u školama. Festival nam također pruža priliku da razvijamo prijateljstva i suradnju s kolegama iz Splita, što dodatno obogaćuje naš zajednički rad prema ciljevima održivosti.

AKADEMSKA VINA ZLATNE DOLINE

U okviru Festivala predstavnici Fakulteta turizma i ruralnog razvoja u Požezi prodekan Berislav Andrić i voditelj ureda za poslovne odnose i nabavu Milan Paun prezentirali su posjetiteljima mogućnosti studiranja u području turizma, enogastronomije, računarstva i poslovne informatike, uz prigodnu degustaciju odabranih Akademske vina Zlatne doline iz nastavno-istraživačke baze Vinum Academicum u Podgorju (cabernet sauvignon, merlot, graševina, pinot bijeli).

Izložba Žena - Pejzaž akademske umjetnice Rije Trdin

U Sveučilišnoj galeriji u sklopu Festivala održivosti otvorena je izložba Žena - Pejzaž akademske umjetnice Rije Trdin, ujedno i profesorice na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Nakon izložbe slijedio je koncert na kojem su nastupili Tamburaški kvartet Bastion iz Osijeka i Splitski mandolinski kvartet. Umjetnicu Riju Trdin predstavio je kustos i autor predgovora, prof. dr. sc. Vladimir Rismondo koji je tom prilikom istaknuo da je riječ o umjetnici koja dolazi iz dva povezana svijeta - teatra i likovne umjetnosti. Naime, na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku predaje kolegije vezane uz lutkarstvo i lutkarsku scenografiju, dok se s druge strane bavi i likovnom umjetnošću. Izložba pokazuje upravo ono što možda u našoj suvremenosti nedostaje, a to je polivalentnost interesa gdje možemo utvrditi da su svi Rijijski interesi upravo jednako metrijski fundirani. Kada je riječ o njezinim crtežima, ona ne crta na klasičan način, već se koristi tradicionalnijim pristupom s podslikavanjem na koje po-

tom dolaze grafizmi. Ako nije zadovoljna, ponovno podslikava i grafički obrađuje površine, stvarajući na taj način vid tradicionalne tehnike slikocrteža. Nakon otvorenja izložbe uslijedio je koncert dvaju kvarteta koji su oduševili publiku. Prvo je nastupio Splitski mandolinski kvartet u sastavu: Ivana Kenk Kalebić (1. mandolina), Sandra Kovačević (2. mandolina), Dea Škorić Ferrari (mandola) i Stela Ivanišević Curić (mandolončelo). Tradicionalno su besprijekorno izvele djela splitskog skladatelja Vlade Sunka, skladana za mandolinski kvartet. Nakon njih nastupio je Tamburaški kvartet Bastion u sastavu: Domagoj Rodić (biserica), Luka Juriša (A brač), Martin Marijanović (E brač) i Darko Čuvdić (čelo). Njihov

repertoar obuhvaća djela klasičnih autora poput Mozarta i Straussa, a završili su spektakularnim „Oliver Medley“ u kojem su izveli skladbe Zdenka Runjića („Nocturno“) i Biagia Antonaccija („Trag u beskraj“) što je izazvalo ovacije publike. Bogat umjetnički program u sklopu Festivala održivosti nastao je na inicijativu prorektora za međuinstitucijsku suradnju prof. dr. art. Roberta Raponje s osječkog Sveučilišta i splitskog prorektora za studente, nastava i poslovanje prof. dr. sc. Nikole Koceića-Bilana. Otvaranju izložbe i koncertu nazočili su rektor Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Vlado Guberc i rektor splitskog sveučilišta prof. dr. sc. Dragan Ljutić koji je i otvorio izložbu.

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek na Festivalu održivosti u Splitu

Stela JOKIĆ

Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek (PTFOS) aktivno je sudjelovao na festivalu gdje je predstavio niz svojih inovativnih proizvoda. U „slatkom programu“ proizvoda PTFOS-a predstavljene su tri vrste krem-proizvoda s visokim udjelom lješnjaka (50 %) i smanjenim udjelom šećera (30 %) i to mliječni te oni s dodatkom kakaa i rogača. Unutrašnja opna ploda lješnjaka nije uklonjena prije proizvodnje kako bi se dobio održivi proizvod, a u odnosu na komercijalne proizvode, povećan je i udio mlijeka i kakaa. Nadalje, predstavljene su također karamele iz mikrovalne pećnice, karamelizirane kokice te sljezovi kolačići (marshmallows). Osim toga, predstavljena su i dva proizvoda, voćno vino i voćni ocat, od sibirskih borovnice (haskap), voćne vrste do sada prilično nezastupljene i nepoznate u Hrvatskoj, ali vrlo otporne na nepovoljne vremenske uvjete. Plodovi ovog voća često se nazivaju „superbobicama“ jer su vrijedan izvor željeza, mangana, magnezija, kalcija, cinka, vitamina C i E, polifenola te posebno anticijana. Predstav-

ljen je i vinski ocat od graševine, najznačajnije vinske sorte istočne kontinentalne Hrvatske te voćno vino od tradicionalnih hrvatskih sorti jabuka koje su (kao i proizvode od sibirskih borovnice) proizveli studenti PTFOS-a. Dodatno, posjetitelji su imali priliku vidjeti izradu destiliranog džina te uživati u pripremi koktela na bazi džina čime je fakultet pokazao svoju kreativnost i inovativnost u području prehrambene tehnologije. Prikaz tradicije obogaćen je posluživanjem šljivovice koju su izradili studenti PTFOS-a. Još jedna važna skupina inovativnih proizvoda nastalih u laboratorijima PTFOS-a koja je predstavljena na festivalu i za koju su posjetitelji pokazali poseban interes jesu i prirodni kozmetički proizvodi na bazi dragocjenih sastojaka iz ljekovitog bilja. Prirodna je kozmetika, osim za zdravlje čovjeka,

važna i za očuvanje „zdravlja“ okoliša što je često čini održivijom od konvencionalnih kozmetičkih proizvoda. Fakultet je tako predstavio svoj doprinos postizanju nekih od ciljeva održivog razvoja kroz razvoj proizvoda koji spajaju kvalitetu, inovaciju i odgovorno upravljanje resursima. Njihov štand privukao je mnoge posjetitelje koji su imali priliku kušati i isprobati navedene proizvode te istovremeno naučiti nešto o važnosti održivih prehrambenih praksi. Taj jedinstveni događaj još je jednom potvrdio važnost suradnje sveučilišta, znanstvenika i šire zajednice u promicanju održivosti kao ključnog elementa budućeg razvoja. Festival je završio s porukom da suradnja znanstvenih institucija i zajednice može donijeti pozitivne promjene za budućnost.